

Fólk í miðstaðar- økinum rinda eisini til útjaðaran

SKATTALÆTTI Tey, sum bógva í útjaðaranum skulu ikki rinda minni í skatti enn tey í miðstaðarøkinum, heldur formaðurin í fíggjarnevndini hjá Løgtinginum

Áki Bertholdsen

– Tey, sum bógva í miðstaðarøkinum í Føroyum, rinda eisini sín part av teimum tænaðum, sum tey í útjaðaranum fáa.

Bárður Nielsen, formaður í fíggjarnevndini hjá Løgtinginum, heldur ikki, at hugskotið hjá Páll á Reynatúgvu, tingmanni úr Sandoynni, um skattalætta til fólk í útjaðaranum, er serliga gott.

– Herfyri staðfesti Páll á Reynatúgvu, at stórir munur er á tænaðustøðinum, sum tað almenna veitir teimum, sum bógva í miðstaðarøkinum og teimum, sum bógva í útjaðaranum.

Hann hugsar fyrst og fremst um fast samband ímillum oyggjarnar norðan fyri Skopunarfjørð sum ger, at 85% av føroyingum, úr Gásadali til Viðareidis, kunnu koyra í túnið hjá hvørjum øðrum.

Eftir eru so 15% av fólkinum, sum ikki hava fast samband, har Sandoy og Suðuroy eru nógv tey størstu plássini.

Páll á Reynatúgvu heldur, at hesin ójavnin í tænaðustøðinum eigur at siggjast aftur í skattarokningini, og tí fer hann at leggja uppskot fyri Løgtingið um skattalætta til tey, sum bógva í útjaðaranum.

Rinda sítt

– Fyri mær ljóðar hetta sum eitt uppskot um kommunala útjavning, staðfestir Bárður Nielsen.

– Men ein kommunal útjavning ímillum kommunur verður gjørd upp upp á ymsar mátar, tí tað eru eisini nógvar kommunur úti um landið, sum er rættiliga væl fyri.

Bárður Nielsen sigur, at tað ber heldur ikki rættiliga til at tosa um, at tænaðustøðið til útjaðaranum er so vánaligt, og at fólk skulu hava skattalætta fyri tað.

– Ferðasambandið til útjaðaran er rættiliga dýrt, og tað rinda fólk í miðstaðar-

ONGIN MUNUR

Tað er ikki rætt at gera mun á skattinum hjá fólki í miðstaðarøkinum og teimum, sum bógva í útjaðaranum, heldur Bárður Nielsen, formaður í fíggjarnevndini hjá Løgtinginum

økinum sín part fyri, eisini tey, sum ongantíð brúka tað, sigur Bárður Nielsen.

Ongin samanbering

Í Noregi verður skattalætti brúktur at lokka fólk at búseta seg í Norðurnoregi.

Men formaðurin í fíggjarnevndini heldur ikki, at hetta kann samanberast við Føroyar.

Í Noregi eru yvir 1700 kilometrar úr einum enda í landinum í hin, har tað tekur fleiri dagar at koyra.

Tað er sum úr Føroyum langt suður í Evropa.

– Í Føroyum ber til at koma úr einum enda á landinum í hin upp á nakrar heilt fáar tímar, sum kunnu teljast á aðrari hondini.

Bárður Nielsen heldur tískil ikki, at skattlætti er rætti vegurin at fara.

– So kundi ein útjavningarskipan verið ein frægari loysn.

Ella er tænaðustøðið í útjaðaranum ein trupulleiki kundi kanska borið til at bøtt

um tænaðustøðið, so at hon verður so góð sum gjørligt úti um landið.

Men, hvussu tað skal gerast, hevur hann onga greiða meining um.

Tosað hevur verið um at útjavna prísir á ferðaseðlum, men Bárður Nielsen heldur, at tað er ikki so stórir munur ferðaseðlaprísirum.

– Tað er ikki bara ein fíggjarligur spurningur. Tað er ein sannroynd, at fólk vilja miðsavnast, og tí er atdráttarmegin hjá høvuðsstaðnum rættiliga stór við teimum tilboðum, sum har eru.

– Tey flestu vilja bógva í Havn, hóast tað er nógv dýrast at bógva har enn nakra aðrastaðni í landinum, staðfestir Bárður Nielsen.

Vil eggja føroy- ingum til at fáa fleiri børn

BARNAKEKKUR Teir føroyingar, sum fáa trý børn, kunnu fáa ein serliga høgan barnakekk, heldur Bárður Nielsen, formaður í fíggjarnevndini hjá løgtinginum

Áki Bertholdsen

Ein máti at eggja føroyingum til at fáa fleiri børn, er at geva teimum, sum fáa nógv børn, eina fíggjarliga virðisløn fyri tað.

Tað er ein tanki, sum Bárður Nielsen, formaður í fíggjarnevndini hjá Løgtinginum, hevur spælt sær við.

Seinastu árin hevur fráflyting úr Føroyum verið størri enn tilflyting og burðaravlop. Tí minkar fólkatalið, og semja er um, at hetta er ein tann størsta samfelagsliga avbjóðingin í komandi tíðum.

– Øll siga, at okkurt má gerast, men ongin hevur svarið, hvat skal gerast, staðfestir formaðurin í fíggjarnevndini.

Grundleggjandi avbjóðing

Hann staðfestir, at trupulleikin í Føroyum er ikki bara tað, at fólk aftra seg við at búseta seg í útjaðaranum.

Rákið seinastu tíðina er enntá tað, at sjálvt Havnin er ov litil, tí nú eru tað stórbýirnir úti í heimi, sum draga fólkið til sín, og tí er fráflyting í Føroyum.

– Vit hava nógv størri trupulleikar enn bara tað, at fólk ikki trívist runt um í landinum.

Avbjóðingin verður at fáa fólk at trívast í Føroyum, sigur Bárður Nielsen.

Nú er fíggjarlógin til viðgerðar, men Bárður Nielsen veit ikki, hvørji

átøk landsstýrið ætlar á hesum øki.

– Men tað er greitt, at okkurt má gerast, leggur hann afturat.

Mest grundleggjandi avbjóðingin er at fáa fólk at støðast í Føroyum og at fáa føðitítleikan so langt upp sum gjørligt.

– Tí havi eg spælt mær við tankan um, at tey, sum fáa børn, kunnu fáa ein serligan barnastuðul ella frádrátt í skattinum.

– Tað kann vera tvær ferðir vanligan barnafrádrátt ella frádrátt í skattinum, heldur hann.

Men Bárður Nielsen heldur eisini, at tað er neyðugt, at tað verða fleiri útbúgvingarmøguleikar í Føroyum, so at ungdomurin fær størri valfrælsi her á landi ístaðin fyri at noyðast uttanlands.

– Tað er ikki sagt, at hetta bara kann gerast við at byggja fleiri skúlar, tí tað er ein hópur av móguleikum fyri fjarlestri.

– Men tað er eisini avgerandi neyðugt at fáa gongd á alternativa íbúðarbygging fyri at ung húski fáa móguleikan at keypa ella leiga sær eina bíliga íbúð, so at tey fáa høvi at festa røtur her heima, og tað er hetta, sum umræður.

– Tey, sum fara uttanlands á ungum aldri, festa lættari røtur uttanlands, og tí er tað torførari hjá teimum at flyta heimaftur, heldur Bárður Nielsen.